

19. prosince 2024

ETCS ještě zvýší bezpečnost železnice, tratě jsou na výhradní provoz připravené

Na téměř šesti stech kilometrech tratí začne od ledna 2025 výhradní provoz evropského zabezpečovacího systému ETCS. Po letech intenzivní práce, která zahrnovala tisíce zkušebních jízd, proškolení stovek zaměstnanců a koordinaci s dopravci, je na tento okamžik infrastruktura Správy železnic plně připravena. ETCS kromě vyšší bezpečnosti dopravy umožní také budoucí zvýšení rychlosti vlaků.

V zavádění ETCS postupovala Správa železnic podle Národního implementačního plánu, který stanovila vláda. Česko se k zavedení ETCS zavázalo na základě předchozího rozhodnutí Evropské komise.

K plánovanému zavedení výhradního provozu pod dohledem jednotného evropského zabezpečovače dojde postupně během čtyř týdnů v lednu. Celkem se pak bude v tomto režimu jezdit na 622 kilometrech tratí v Česku.

„Zavádění ETCS je mimořádně komplexní projekt, který klade vysoké nároky na koordinaci všech zúčastněných stran – od Správy železnic přes výrobce technologií až po dopravce a jejich personál. Jako u každé takto výrazně technologické změny následuje fáze doladění detailů, aby do sebe nakonec všechny součásti zapadly jako v dobře seřízeném stroji,“ říká ministr dopravy Martin Kupka. *„Česko tak patří mezi první evropské země, které na takto rozsáhlé síti výhradní provoz ETCS zavádějí.“*

Evropský zabezpečovač bude nově dohlížet na přibližně 50 tisíc vlaků měsíčně. Protože se jedná převážně o klíčové úseky hlavních koridorů, představuje to víc než 42 procent provozních výkonů vlaků na síti Správy železnic. Na vytiženém regionálním úseku z Olomouce do Uničova je výhradní provoz ETCS zavedený už bezmála dva roky.

„ETCS je jeden z nejambicióznějších projektů v dějinách české železnice, nejen z pohledu technické náročnosti a vynaložených nákladů. Zavedení výhradního provozu je srovnatelné s takovými momenty, jakými byl třeba přechod od parních lokomotiv k elektrickým,“ říká generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda. *„Chtěl bych ocenit snahu tisíců lidí různých profesí, kteří se na přípravách v posledních desetiletích podíleli,“* dodává.

Systém prověřilo sto tisíc jízd

Od 1. srpna mají dopravci povinnost jezdit pod ETCS na tratích, které jsou už tímto systémem vybaveny, pokud využívají vozidlo s příslušnou palubní jednotkou a řídí je patřičně proškolený strojvedoucí. V tomto zkušebním režimu jelo ve druhé polovině roku dohromady víc než sto tisíc vlaků. Dohled evropského zabezpečovače tak ještě před zavedením výhradního provozu výrazně zvýšil bezpečnost cestování na hlavních koridorech. Postupně se také dařilo zvyšovat dostupnost systému. K výpadkům spojení docházelo v listopadu již pouze u 1,3 % jízd.

Pod dohledem ETCS budou od nového roku jezdit denně stovky vozidel, proškolení se muselo více než tisíc strojvedoucích. Se systémem umí pracovat také pětistovka dispečerů, a to nejen z obou centrálních dispečerských pracovišť v Praze a Přerově, ale i pohotovostních výpravčích, kteří budou řídit provoz přímo ve stanicích.

Správa železnic nepodcenila ani informování o projektu. Na podzim spustila web etcsinfo.cz, na kterém jsou vysvětlené principy fungování systému z pohledu cestujících a železničních zaměstnanců a podrobnosti o dalším rozšiřování ETCS. Zájemci na webu najdou také odpovědi na nejčastěji kladené otázky, které v souvislosti s projektem Správa železnic zaznamenala.

Zavádění výhradního provozu ETCS v lednu 2025:

- Česká Třebová – Olomouc – Dluhonice – Prosenice/Přerov (od 1. 1. 2025)
- Břeclav – Bohumín (od 8. 1. 2025)
- Česká Třebová – Adamov, Modřice – Břeclav (od 15. 1. 2025)
- Praha-Běchovice – Pardubice – Česká Třebová (od 22. 1. 2025)

System včas zastaví vlak a zvýší kapacitu tratí

ETCS je jednotný evropský vlakový zabezpečovač. V případě ohrožení bezpečnosti převezme řízení a vlak zpomalí nebo zastaví, například v situaci, kdy strojvedoucí přehlédne červenou na návěstidle. ETCS výhledově umožní zvýšení kapacity tratí a na vybraných úsecích i jízdy vyšší rychlostí. Díky jednotnému systému nebude nutné na státních hranicích měnit lokomotivy, což umožní plynulejší mezinárodní dopravu.